

INFORME DE COMPLIMENT

Moció 19/XI del Parlament de Catalunya, sobre el moment històric excepcional

Ple del Parlament, sessió 13, 07.04.2016, DSPC-P 18 (BOPC 101)

Aquest informe té per objectiu donar compliment al punt 3 de la Moció 19/XI del Parlament de Catalunya. Detalla les actuacions dutes a terme en 9 àmbits d'actuació sobre els quals el Govern ha d'actuar amb l'objectiu de blindar els drets fonamentals afectats per decisions de les institucions estatals.

Les mesures van des de la pobresa energètica fins a les persones refugiades, passant per la salut, l'educació, l'habitatge, entre d'altres. Tot seguit es presenta l'informe de seguiment i algunes de les properes passes que es preveuen portar a terme en els mesos següents.

1. Pobresa energètica

El Govern ha desplegat diverses mesures per tal de garantir que cap persona no es vegi privada de l'accés als subministraments bàsics d'aigua potable, gas i electricitat a les persones i famílies en risc d'exclusió social. Concretament:

- S'han elaborat i aprovat els protocols d'aplicació de la Llei 24/2015 adreçat als serveis socials municipals i s'han publicat a la web de l'Agència Catalana de Consum. Aquests protocols es van elaborar des dels organismes implicats del Govern i es van consensuar amb les entitats municipalistes (Associació i Federació de Municipis). En aquests moments s'està actualitzant i revisant els protocols per tal de millorar-los i publicar-los a través d'una nova norma.

Els protocols estableixen que les empreses subministradores estan obligades a comunicar els drets de les persones en situació de vulnerabilitat respecte a l'accés al subministrament dels serveis.

- Es destinarà l'import de la recaptació de les sancions derivades de les infraccions comeses per les empreses en relació als talls indeguts, al pagament del deute pendent dels subministraments de serveis bàsics de les persones en situació de vulnerabilitat econòmica (aquesta mesura està inclosa a la Llei de d'acompanyament dels pressupostos i estarà en vigor quan l'esmentada llei s'aprovi).
- Es continuen les converses per tal d'assolir la signatura dels convenis amb l'empresa d'aigües de Barcelona i amb Sorea.
- Es preveu que el mes de juny de 2016 estigui a punt la línia d'ajuts o aportacions per a les persones en situació de vulnerabilitat amb l'objectiu de cancel·lar deutes pendents derivats de l'impagament de factures del subministrament de serveis bàsics.
- El Govern va aprovar el 17 de maig la creació de la Taula d'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, com a òrgan col·legiat que fusiona la Taula sobre desnonaments i la Taula sobre la pobresa energètica i permetrà desplegar mesures urgents per a persones afectades per desnonaments i fer front a casos de vulnerabilitat energètica.

2. Habitatge

En aquest àmbit el Govern està impulsant tot una sèrie d'actuacions per garantir el dret a l'habitatge i evitar els desnonaments. Unes de les més recents són els treballs d'elaboració del decret-llei sobre emergència social que permetrà esquivar la suspensió de determinats articles sobre emergència habitacional de la Llei 24/2015, de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, que ha decretat el Tribunal Constitucional en resposta al recurs interposat pel Govern de l'Estat.

Entre d'altres mesures adoptades, destaquen:

- Adaptació del Reglament de la Mesa d'Emergències a la Llei a nivell de Catalunya, que prioritza de la destinació dels habitatges públics de lloguer per als casos de les meses d'emergències, i en especial a aquelles famílies amb infants a càrrec.
- Inici dels treballs de modificació dels reglaments de les meses d'emergència municipals per a adaptar-los a la Llei 24/2015. En aquest sentit, s'han enviat cartes als ajuntaments amb mesa pròpia per tal que adaptin el reglament a les prescripcions de la Llei, en la línia que ja ho ha fet l'Agència de l'Habitatge de Catalunya.
- Nou instrument de captació d'habitatges del parc privat per a acomplir l'obligació de real·lotjament adequat, en les situacions en què no es disposi ni de parc públic ni d'habitatges de les entitats financeres.
- Convenis de cessió voluntària d'habitatges buits per a donar cobertura als casos ordinaris de Mesa d'emergència. S'ha aconseguit la cessió voluntària de 1.860 habitatges buits propietat d'entitats financeres i grans tenidors, que s'estan posant en servei per a atendre casos d'urgència. S'està treballant per a ampliar el nombre d'habitatges cedits voluntàriament a través de nous convenis amb entitats financeres i grans tenidors.
- S'han elaborat guies i protocols sobre la Llei 24/2015 adreçats a ajuntaments, entitats financeres i grans tenidors, ciutadans, en un treball realitzat conjuntament amb les entitats promotores de la ILP que va donar lloc a la Llei, les entitats municipalistes i altres agents implicats en la seva aplicació.
- S'ha posat a informació pública el reglament que regula la comissió de sobreendeutament per tal d'iniciar el sistema de cancel·lació de deutes per sobreendeutament a persones físiques a què fa referència la Llei 24/2015.
- Ampliació del parc de lloguer social, amb un mínim de 260 habitatges a través de l'exercici del dret de tanteig i retracte per part de la Generalitat, als quals cal afegir aquells habitatges cedits per entitats financeres i grans tenidors, o les promocions que es puguin posar en marxa al llarg de l'any.
- Reforç dels ajuts per evitar la pèrdua de l'habitatge, en la línia seguida en els darrers anys, quan s'ha passat dels 50 MEUR destinats a prestacions socials d'habitatge el 2012 a 81 MEUR el 2015 i una previsió de 100 MEUR per a l'exercici de 2016.
- Treball conjunt per l'elaboració d'una norma alternativa a la llei 24/2015, que s'està portant a terme en estreta col·laboració amb el grup promotor i els grups parlamentaris per a assolir el màxim consens possible al voltant de la nova llei.
- Destinació íntegra a polítiques d'habitatge dels ingressos obtinguts per l'impost sobre els habitatges buits, fonamentalment a l'adquisició d'habitatges destinats a l'ampliació del parc de lloguer social.

- Reforç del paper de les entitats del tercer sector en la gestió dels habitatges públics provinents de la mesa d'emergències, com posa de manifest la signatura el passat mes de març d'un conveni de cessió d'habitatges amb la Taula del Tercer Sector Social que preveu passar dels 244 habitatges actualment cedits a les entitats a 500 a finals de l'any 2017.

3. Sanitat

En l'àmbit de les polítiques de salut, el Govern té per objectiu garantir l'accés universal a l'atenció sanitària pública, per mitjà del Servei Català de la Salut, a totes les persones que viuen a Catalunya.

Per això, actualment és d'aplicació la Instrucció 08/2015 d'accés a l'assistència sanitària de cobertura pública del CatSalut, emesa pel Servei Català de la Salut, als ciutadans estrangers empadronats a Catalunya que no tenen la condició d'assegurats o beneficiaris del Sistema Nacional de Salut (SNS), que estableix que les persones sense accés a l'assistència pública que estiguin empadronades a Catalunya, a partir del tercer mes d'empadronament tindran accés a la cartera bàsica i suplementària de serveis del SNS.

Amb tot, per tal de garantir l'assistència de la població que no tindria cobertura a través de la Instrucció 08/2015, el CatSalut va signar un conveni amb la Creu Roja per facilitar l'accés a la targeta sanitària als residents a Catalunya sense empadronament i en situació de vulnerabilitat.

El 22 de març, el Govern va aprovar l'inici de la tramitació de l'aprovació de la Llei d'accés universal a l'assistència sanitària, que garantirà que tots els residents a Catalunya tinguin accés immediat a tota la cartera de serveis de la sanitat pública i que es preveu trametre al Parlament el 3r trimestre de 2016.

El redactat de l'Avantprojecte de Llei està molt avançat i ja s'han iniciat els tràmits per ser aprovat pel Govern. L'1 de juny s'ha publicat al DOGC i s'ha posat a informació pública durant un període de 15 dies i, en paral·lel, ja s'ha començat a treballar en el reglament que desenvoluparà la Llei.

Pel que fa als nous concursos per a la gestió de centres d'atenció primària el Govern, seguint diversos mandats del Parlament, no ha convocat nous concursos per a la gestió d'equips d'atenció primària.

4. Educació

L'objectiu del Govern sempre ha estat preservar la Llei d'Educació de Catalunya, tant pel que estableix en matèria de llengua com pel seu contingut.

El Govern de la Generalitat s'ha oposat en tot moment a l'aplicació de la Llei Orgànica 8/2013 per la millora de la qualitat educativa (LOMCE), i ha participat activament en les Conferències Sectorials d'Educació convocades pel *Ministerio de Educación, Cultura y Deporte*, i s'ha coordinat amb altres Comunitats Autònomes amb un debat intens per evitar la seva aplicació. Actualment:

- Els Consells Escolars mantenen les competències de la Llei d'Educació de Catalunya: són els òrgans col·legiats als quals se'ls consulta preceptivament el projecte educatiu del

centre, la programació general anual, participen en el nomenament o cessament del director, intervenen en l'admissió d'alumnes, els acords amb tercers, entre d'altres.

- D'acord amb la normativa vigent l'ensenyament de la Religió i la seva alternativa (Àrea d'Educació en Valors Socials i Cívics -a primària- i Cultura i Valors Ètics -a secundària-) tenen caràcter optatiu per als alumnes i les seves famílies, són d'oferta obligatòria per al centres, i són avaluables.
- Sobre la matèria de filosofia, no hi ha hagut cap pas enrere. A Batxillerat es mantenen les mateixes hores lectives (2 hores a 1er i 3 hores a 2on) i, a més, com a novetat s'oferirà a 4rt d'ESO com a optativa.
- Es garanteix el currículum de música i plàstica en l'ensenyament obligatori.
- No s'estan fent les proves d'avaluació de la LOMCE: els alumnes catalans estan realitzant les proves segons els criteris de la Llei d'Educació de Catalunya, tal i com s'ha fet en els darrers 10 anys.
- El model directiu a Catalunya no dona poder absolut al director: la Llei d'Educació de Catalunya defineix les funcions del Claustre de professors amb totes les competències i decisions en l'àmbit pedagògic.
- No s'ha signat el conveni per a la implantació de la Formació Professional Bàsica. En lloc de seguir el model de la LOMCE que preveia la substitució dels Programes de qualificació professional inicial (PQPI) pels nous cicles de formació professional bàsica, a Catalunya s'ha mantingut el model propi i s'han implantat els Programes de Formació i Inserció, no previstos per la LOMCE, que donen continuïtat a tota l'oferta existent amb anterioritat.

De tots aquests punts, es farà un desplegament amb caràcter transitori i puntual d'aquells aspectes que puguin afectar a la seguretat jurídica dels centres tenint com a referència la Llei d'Educació de Catalunya.

5. Garantia de les llibertats públiques

El Parlament de Catalunya va interposar un recurs d'inconstitucionalitat contra alguns articles de la Llei orgànica 4/2015, de protecció de la seguretat ciutadana, recurs que va ser admès a tràmit el juliol de 2015 i que comptava amb l'aval del Consell de Garanties Estatutàries. De fet, el Consell va considerar 9 preceptes de la Llei com a inconstitucionals i que poden vulnerar els drets fonamentals.

Aquesta és una llei estatal sobre la qual la majoria de partits polítics al Parlament s'hi van oposar: la Llei es va aprovar a les Corts Generals amb el vot contrari de la majoria de forces polítiques (excepte PP).

Donat que l'esmentat text legislatiu presenta preceptes ambigus, s'aplicarà sempre d'acord amb el sentit més favorable a la interpretació dels drets fonamentals.

Recentment, a més, a proposta d'ERC i amb els únics vots en contra del PP, el Congrés ha aprovat una proposició no de llei per derogar aquesta Llei orgànica.

6. Administracions locals

El Govern proporciona tot el suport necessari perquè les administracions catalanes puguin exercir les seves competències amb plenes garanties. Per aquest motiu, es preveu reforçar els espais de trobada i coordinació amb les administracions locals amb l'objectiu d'afrontar els reptes de país de forma conjunta.

En aquesta línia de defensa i treball conjunt, es preveu:

- Aplicació de normatives de l'àmbit local catalanes amb consens del món local.
- Organització del Congrés del Món Local, previst per al proper hivern.

7. Persones refugiades

A fi de poder donar resposta a la greu situació humanitària que viuen els refugiats, el Govern està jugant un paper proactiu i de coordinació amb totes les institucions i entitats implicades, deixant de banda les limitacions competencials existents.

- Es refermarà una interlocució tècnica amb l'ACNUR amb l'objectiu d'explorar noves vies de col·laboració. En aquest sentit, el 15 de març de 2016 ja es va comunicar a la Delegació d'ACNUR a Espanya la disponibilitat d'acollir a Catalunya persones refugiades de forma immediata.
- Es realitzarà un mapeig d'altres organismes internacionals rellevants en aquest àmbit d'actuació.
- El 15 de març de 2016 el president de la Generalitat va enviar una carta al Comissari de Migració, Afers Interns i Ciutadania de la Comissió Europea transmetent la disponibilitat d'acollir a Catalunya 1.800 persones refugiades de forma immediata i el treball que s'està fent per arribar a la fita de 4.500 persones el més aviat possible.
- En el marc del Comitè per a l'Acollida de les Persones Refugiades, l'òrgan d'assessorament, de participació i de coordinació de les administracions públiques catalanes i de les entitats i les organitzacions socials que actuen en l'àmbit d'acollida de les persones demandants de protecció internacional o refugiades a Catalunya, s'ha portat a terme:
 - Aprovació per unanimitat d'una declaració on, entre d'altres qüestions, s'anuncia la voluntat del Govern de la Generalitat i de les administracions locals d'impulsar, des de les diferents institucions i organismes europeus en els que participen, tota mena d'accions orientades a garantir el compliment del dret internacional i la dignitat de les persones refugiades.
 - Elaboració de la web d'acollida adreçada tant al propi col·lectiu de persones refugiades com a tècnics municipals.
 - Acord d'un text consensuat sobre el refugi que contempla diferents aspectes des de la perspectiva de la sensibilització, el repartiment competencial, la reivindicació i la solidaritat.
 - S'està elaborant una campanya de sensibilització que es realitzarà properament.
 - Posada en marxa de l'Inventari de Recursos.
 - Realització de diferents activitats vinculades amb l'ensenyament, la gent gran, la infància, entre d'altres.

- Estudi de tots els mecanismes jurídics que facin possible facilitar la protecció internacional així com elaborar propostes de reforma i millora de la Llei 12/2009, de 30 d'octubre, reguladora del dret d'asil i de la protecció subsidiària. També s'estan analitzant les perspectives de desplegament reglamentari de la pròpia Llei i de la transposició de la normativa europea d'asil aprovada el juny del 2013, en concret les Directives d'Acollida i Procediment.

8. Dret a l'avortament

El govern dona compliment al que estableix la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, en el seu article 48.f).

Segons l'article esmentat: *"Les administracions públiques de Catalunya competents en matèria sanitària, en l'àmbit de llurs competències respectives, per a garantir de manera integral la salut afectiva, sexual i reproductiva, han de:*

f) Garantir que les dones puguin rebre la prestació de la interrupció de l'embaràs, per mitjà dels centres de la xarxa sanitària de responsabilitat pública, segons la normativa vigent".

9. Finançament d'un pla de xoc social i gestió del deute

El projecte de llei de pressupostos per al 2016 inclou 285 M€ destinats a finançar el "Pla de xoc social", que es distribueixen entre els departaments següents:

- Treball, Afers Socials i Famílies (120 M€): Renda mínima d'inserció, increment de places residencials per a gent gran o persones amb discapacitat, entre d'altres.
- Salut (103 M€), principalment a reduir les llistes d'espera.
- Ensenyament (32 M€), per a beques menjador, transport escolar o reforç en centres de màxima complexitat.
- Habitatge (10 M€), per a emergència en l'habitatge i plans d'acció comunitària.
- Pobresa energètica (10 M€), per a garantir l'accés als subministraments bàsics.

Adicionalment, la Resolució 17/XI sobre la situació d'emergència social, la reactivació econòmica, la gestió pública i la necessitat d'una resposta institucional, inclou 80 mesures socials que estan previstes en el projecte de llei de pressupostos per al 2016 i que la seva implementació depèn de l'aprovació del projecte de llei.

De fet, el 78,5% de l'increment de despesa d'aquests projecte de pressupostos es focalitza en despesa social.

D'altra banda, les actuacions destinades a la gestió del deute es centren en els aspectes següents:

- S'ha constituït i està funcionant un grup de treball sobre el deute i s'està publicant la documentació al web del Departament de la Vicepresidència, Economia i Hisenda.
- El 19 de maig es va aprovar al Ple del Parlament la Moció 38/XI sobre el deute de la Generalitat presentada pel Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular – Crida Constituent.
- S'ha fet un inventari de projectes amb finançaments estructurats analitzant-ne la diferent tipologia i possibilitats d'actuació. Es presentarà als grups parlamentaris en el marc del grup de treball sobre la sostenibilitat del deute.
- S'ha fet, i es continua fent, una revisió a fons dels programes pressupostaris de despesa per millorar l'eficiència.
- El pressupost 2016 preveu forta reducció de la càrrega financera en el conjunt de la despesa (850 M€ menys): la despesa financera ha passat de 1.713 M€ el 2015 a 863 M€ el 2016.

Barcelona, 2 de juny de 2016